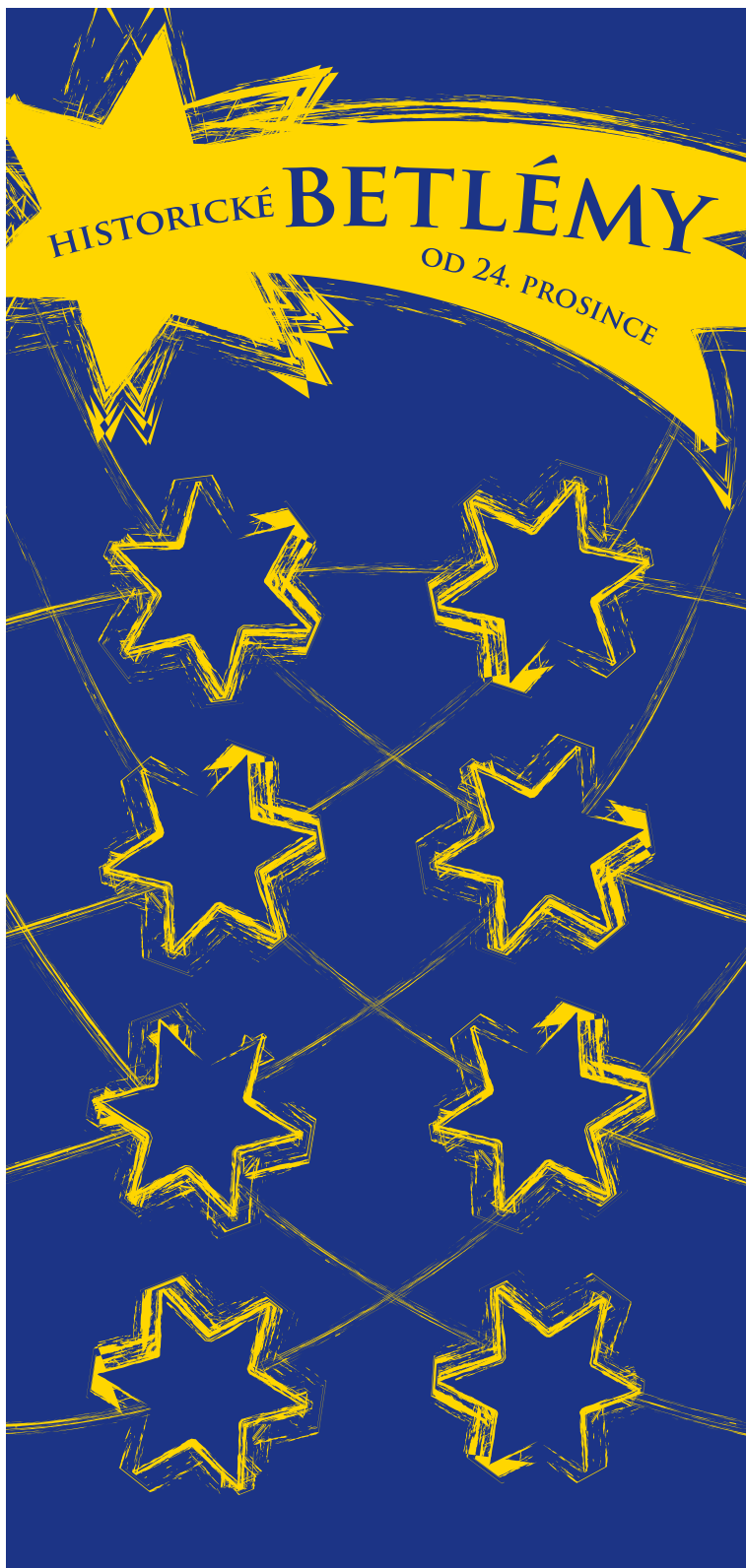

HISTORICKÉ BETLÉMY

OD 24. PROSINCE

BRNĚNSKÉ BETLÉMY

Dodnes jsou betlémy součástí křesťanské vánoční tradice a přinášejí radost dětem i dospělým. V brněnských kostelech můžeme vidět rozmanité betlémy – od těch, které jsou složeny z figurek darovaných jednotlivými farníky, až po díla vytvořená mistry řezbáři. Betlémy se stavějí na konci doby adventní, při vigílii Narození Páně (24. prosince) ukládáme do jesliček figurku Jezulátka. Od slavnosti Zjevení Páně (6. ledna) se k zástupu směřujícímu do Betléma připojují také figury tří králů. V kostele pak bývají betlémy do svátku Uvedení Páně do chrámu (2. února).

V blízkosti betléma bývá umístěna pokladnička nebo dětmi oblíbená figurka černouška, který po vhození mince zakývá na poděkování hlavou. Touto cestou můžete podpořit náročnou údržbu betlémů.

HISTORIE TRADICE BETLÉMŮ

Ve 4. stolní po Kristu přinesl papež Liberius do Říma pět prkének z Kristových jesliček a uložil je v chrámu, který podle nich dostal jméno Ad praesepe (U jesliček) – dnes římská bazilika Santa Maria Maggiore.

Roku 1223, po návratu z Betléma, připravil František z Assisi pro účastníky půlnoční mše v jeskyni u vsi Greccio jesle s živým oslem a volm, a tak založil tradici stavění jesliček.

Vůbec první doložený betlém v českých zemích byl v roce 1560 v jezuitském kostele v Praze. Jezuitský řád se zasloužil o další šíření – ještě z 16. století máme zprávy o betlémech i v jiných českých městech. Betlémy měly své místo v pastorační činnosti jezuitů jako emocionálně působivý prostředek. Jejich betlémy se proto držely biblického příběhu.

V barokní době kostelní betlémy procházely velkým rozvojem. Tvořily je figury v životní velikosti, ať už malované na dřevěných deskách anebo vyřezané ze dřeva. Marie Terezie roku 1751 zakázala stavění betlémů a předvádění vánočních her v kostelech a Josef II. vydal tento zákaz znovu, označil zvyk za dětinský a církve nedůstojný. Zákaz se týkal i soukromých domů. Tam se dal ovšem hůře kontrolovat, a tak se zvyk stavět jesličky přenesl do domácností.

Lidové betlemářství se pak rozvíjelo v průběhu 19. století a svého vrcholu dosáhlo počátkem 20. století. Dařilo se mu především v podhůřích a tam, kde byla soustředěna podomácká výroba. Figury se zmenšovaly a objevily se nové materiály pro jejich výrobu: papír, vosk, pálená hlína, těsto. Inspirací pro betlémskou krajinu se stávalo okolí bydliště tvůrců. Specifickým typem z této doby jsou skříňkové betlémy – figurky ve zdobené prosklené skříňce. S přenosnými skříňkovými betlémy také někdy koledníci obcházel domácnosti a hrávali před nimi vánoční hry.

Po druhé světové válce byla tradice přerušena ideologizací vánočního tématu po nástupu komunistické strany k moci. Přesto i v tomto období vznikaly v Brně betlémy, zvláště zásluhou sochaře Jaroslava Vaňka či v dílně bratří Kotrbů.

BETLÉM V KATEDRÁLE SV. PETRA A PAVLA

Historie: Tvůrce petrovského betléma Heřman Kotrba začal s vyřezáváním v pohnutých dobách v roce 1950. V tomto roce byl brněnským biskupem Mons. dr. Karel Skoupý a farářem zdejší farnosti P. Josef Navrkal, který tento počín všemožně podporoval jak finančně, tak neustálým povzbuzováním a velkým zájmem o nově vznikající dílo. Heřman Kotrba vyřezával svůj betlém s velkou chutí a dokončil ho v roce 1953. Betlém je vyřezán z několika monobloků lipového dřeva a od ostatních betlémů se odlišuje tím, že jeho figury nejsou vyřezány každá zvlášť, ale v několika sopečných sdružených postav. Dokolorovány jsou vodovou temperou a poté přelakovány.

Popis: Betlém je tvořen v pozadí vyobrazením města s hvězdou a figurami andělů. V jeskyni je Svatá rodina – Panna Maria a sv. Josef se sklánějí nad jesličkami s narozeným Ježíškem. Tomu se přicházejí poklonit pastýři a králové.

SVĚTLO IKON – výstava v kryptě

Pravoslavné ikony vznikají v rámci daných kánonů, jejichž prostřednictvím se otevírá nekonečný prostor těm, kteří hledají. Každým nánosem barvy se plocha ikony zakrývá, ale zároveň každým tímto „psaným“ dotekem i otevírá a uvádí člověka do duchovního života svatých, do rozhovoru s nimi, do modlitby.

Práním ikonopisců je, aby ikona předávala toto poselství a probouzela modlitbu. Ikony mají sloužit lidem a ikonopisec, jenž ikonu píše, je přitom pouhým nástrojem, zprostředkovatelem.

Iveta Kadlecová vystudovala fakultu výtvarných umění VUT v Brně a ikonopisnou školu při Moskevské duchovní akademii v Trojicko-sergijevské lávře v Rusku. Absolvovala několik stáží v monastýrských ikonopisných dílnách v Srbsku a v Rusku.

**Římskokatolická farnost
u kostela sv. Petra a Pavla, Brno**

Petrov 9, 602 00 Brno
tel. 543 235 031
rkf.brnodom@biskupstvi.cz
www.katedrala-petrov.cz

Nedělní bohoslužby:
7.30, 9.00, 10.30

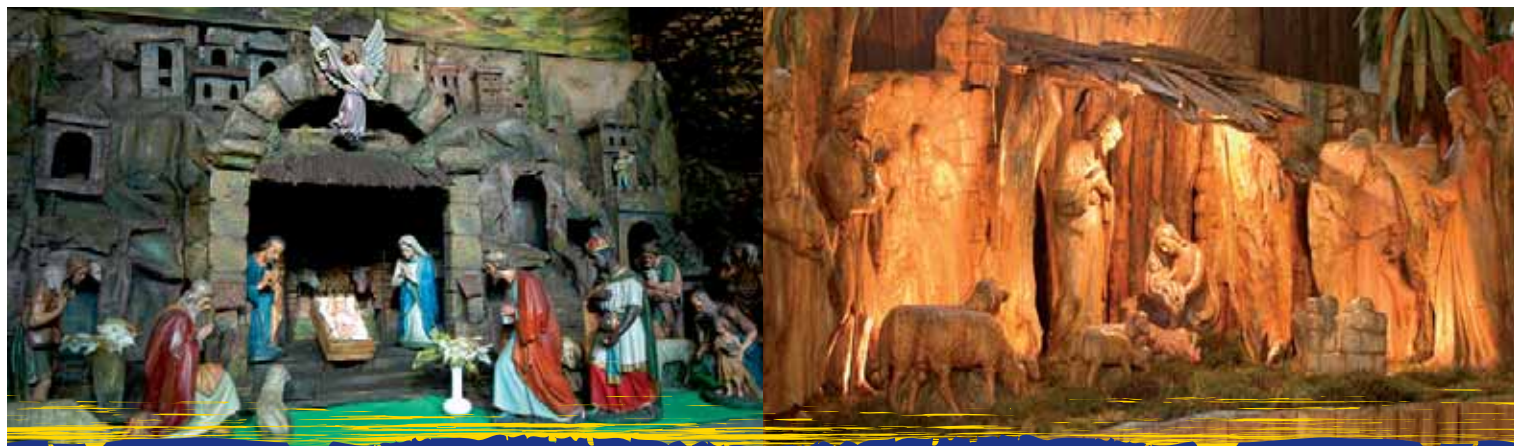
GPS:
49°11'27.70"N
16°36'25.26"E

SVĚTLO IKON

Iveta Kadlecová – umění východního křesťanství

Autorská výstava v kryptě katedrály sv. Petra a Pavla
28. 11. 2011 – 8. 1. 2012 denně 10.00–17.00

BETLÉM V KOSTELE SV. JAKUBA

Historie: Betlém pochází pravděpodobně z první poloviny 20. století. Dle záznamů v kronice kostela u sv. Jakuba byl postupně doplňován jednoduchými sádrovými figurkami, které darovali jednotliví farníci. Snaha o autentické zobrazení města Betléma na dekoraci v pozadí vycházela pravděpodobně z poutí do Svaté země, pořádaných z Brna od roku 1905.

Popis: Pozadí betléma tvoří dekorace – stylizace domů a jeskyně. Nad nimi je umístěn trojdílný malovaný obraz znázorňující hornatou krajinu, přicházející karavanu a pastýře. Figury jsou sádrové. Panna Maria a sv. Josef klečí a sklánějí se nad narozeným Jezulátkem. Nejblíže jeskyni jsou figury tří králů přinášejících dary – zlato, kadidlo a myrhu. Dále se přicházejí poklonit pastýři a jejich rodiny.

Nedělní boboslužby: 8.00, 9.30, 11.00 (září–červen), 19.00

Římskokatolická farnost u kostela sv. Jakuba, Brno

Jakubská 11
602 00 Brno
tel. 542 219 898, 731 402 777
sv.jakub@volny.cz
www.svatyjakubbrno.wz.cz

GPS:

49°11'47.90"N
16°36'30.36"E

BETLÉM V KAPUCÍNSKÉM KOSTELE NALEZENÍ SV. KŘÍŽE

Historie: V roce 1955 dostal brněnský sochař a restaurátor Jaroslav Vaněk k dispozici prostor v zadní části chrámové lodi kapucínského kostela s prosbou o vytvoření betléma. Sochař, kterému byl určen pouze prostor bez jakýchkoliv dalších požadavků, zde vytvořil pozoruhodné dílo, kde ve výrazu obličejů každé postavy můžeme vyčíst určité pohnutí – zadumání, úžas či překvapení. Za svého života stavěl tento betlém autor vždy sám, naposledy v roce 1990. Tehdy se zrodil nápad umístit mezi figurky betléma také postavu Sv. Františka z Assisi coby zakladatele tradice stavění jeslíček. V létě roku 1991 J. Vaněk vyřezal své poslední dílo – reliéf sv. Františka – jako součást betléma v kostele u kapucínů. Ve stejném roce 4. října, v den svátku tohoto světce, J. Vaněk zemřel. Sv. František je v jeho betlémě zpracován podle motivu z příběhu o vlku z města Gubia. Figuru vlka, které sochař nestihl vyřezat hlavu, dokončil později jeho spolupracovník pan Kokeš.

Popis: Střed betléma je tvořen chýší s figurami Svaté rodiny. Maria ukládá narozeného Ježíška do jeslíček a nad nimi se sklání sv. Josef. Kromě tří králů, přinášejících dary, jsou zde figury pastýřů s ovečkami. Vlevo v pozadí jsou dva reliéfy, zobrazující klanění pastýřů, a dále anděla, který jim oznamuje narození Krista. Na reliéfu vpravo je zobrazen svatý František z Assisi s vlkem.

Klášter kapucínů Brno

Kapucínské nám. 5, 602 00 Brno
tel. 511 145 796
brno@kapucini.cz
www.kapucini.cz

Nedělní boboslužby:

8.30, 10.00, 17.00

GPS:

49°11'29.55"N
16°36'35.33"E

VÝSTAVA BETLÉMŮ A ADVENTNÍCH DEKORACÍ Baron Trenck Gallery

3. 12. 2011 – 8. 1. 2012 denně kromě pondělí 10.00–16.00
www.barontrenckgallery.cz

BETLÉM V JEZUITSKÉM KOSTELE NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Historie: Po náletu v listopadu roku 1944 byl jezuitský kostel včetně jeho umělecké výzdoby a vybavení velmi silně poškozen a následně v letech 1945–52 rekonstruován. Současný betlém tedy pochází z doby brzy po válce. Od 90. let 20. století spravuje kostel Nanebevzetí Panny Marie opět jezuitský řád.

Popis: Betlém je tvořen dekorativním pozadím, které je doplněno malovaným obrazem znázorňujícím krajinu kolem Betléma. Sádrové figury darovali jednotliví farníci a představují Svatou rodinu, pastýře a tři krále. Původně byl součástí betléma větší počet figur, některé však byly v minulých letech odcizeny.

Nedělní bohoslužby: 7.30, 10.30, 21.00

**Římskokatolická duchovní správa u kostela
Nanebevzetí Panny Marie, Brno**

Kozí 8, 602 00 Brno
tel. 603 510 153
brno@jesuit.cz
www.jesuit.cz/brno

Vysokoškolské katolické hnutí Brno

Studentské centrum
Kozí 8, 602 00 Brno
info@vkhbrno.cz
www.vkhbrno.cz

GPS:

49°11'48.32"N
16°36'36.28"E

BETLÉM V MINORITSKÉM KOSTELE SV. JANŮ

Historie: Betlém u minoritů začal vznikat brzo po 2. světové válce. Na žádost P. Norberta Škrdlíka vyřezal brněnský sochař a řezbář Jaroslav Vaněk v roce 1946 jesličky (byly bohužel odcizeny). V dalším roce přibyla socha Panny Marie a svatého Josefa a v roce 1948 byla vyřezána stáj a základní sestava kolem jesliček. V roce 1949 přibyl první ze tří králů a pan Vaněk postupně vyřezával další figurky, mezi nimiž se objevují i postavy dvou chlapců, ve kterých řezbář znázornil své syny. Zvláštností betléma je figurka P. Škrdlíka, díky jehož podpoře a dlouholeté spolupráci s panem Vaňkem mohl tento betlém vzniknout.

Popis: Betlém má takřka 20 metrů dlouhý podstavec, na jeho ohradě jsou reliéfy navštívení, obřezání, obětování a útěk do Egypta. Figury jsou z lipového dřeva, o velikosti 0,5–1 m, poslední z nich přibyla roku 1990 před autorovou smrtí a představuje sv. Anežku Českou.

Nedělní bohoslužby: 7.30, 9.00, 10.30 (pro děti), 15.30

Římskokatolická farnost u kostela sv. Janů, Brno

Minoritská 1, 602 00 Brno
tel. 542 215 600
brno@minorite.cz
www.minorite.cz

GPS:

49°11'39.65"N
16°36'39.63"E

BETLÉM V KOSTELE SV. MAŘÍ MAGDALÉNY

Historie: Původ betléma, umístěného v zadní části kostela, je neznámý. Zvláštností kostela je celodenní výstav Nejsvětější Svátosti. Proto je kostel otevřen denně od 6 do 19 hodin kromě soboty.

Popis: Dekorace v pozadí je tvořena stylizací stáje s dveřmi a oknem. Betlém tvoří větší figury, které jsou ze dřeva v barevném provedení. Pod přístřeškem jsou figury Svaté rodiny. Maria i Josef jsou zobrazeni klečící v adorační pozici. Jezulátko je uloženo v jesličkách, před nimi jsou figury klečících tří králů, kteří přinášejí své dary a vzdávají úctu narozenému Ježíši. Po stranách jsou dvě postavy pastýřů, jedna v pokleku, druhá stojící s ovečkou v náručí.

Nedělní bohoslužby: 7.00, 8.00, 9.00, 18.00

Římskokatolická duchovní správa u kostela sv. Maří Magdalény, Brno

Františkánská 2
602 00 Brno
tel. 542 210 074
www.mari-magdalena.cz

GPS:

49°11'32.00"N
16°36'38.82"E

BETLÉM V KOSTELE SV. MICHALA

Historie: „Také krásné jesle byly k svatému Michalu r. 1905 zakoupeny z Mnichova a nával byl v nich o vánocích neobyčejný.“ (P. František Jeřábek C. SS. R.: *Dějiny chrámu sv. Michala archanděla v Brně: k 700leté památce založení; Brno 1929*). Tato dobová zmínka určuje původ svatomichalského betléma. Rok 1905 byl v kostele přelomový, protože to byl rok příchodu bratří redemptoristů. Tito řeholníci navazovali na apoštolskou činnost dominikánů, kterým kostel patřil do roku 1785, do doby rušení klášterů za císaře Josefa II.

Popis a současnost svatomichalského betléma: Betlém bývá v současné době umístěn v tzv. lurdské kapli v levém bočním prostoru kostela (nejbližší vstup z ulice Dominikánská). Je tvořen asi třiceti figurami (včetně oveček), za nimi je propracované prostorové pozadí s betlémskou chýší.

BOŽÍ POSELSTVÍ JE INSPIRACÍ

Výstava obrazů a plastik v Angeliku probíhá od 11. 12. 2011 do 8. 1. 2012.

Vstup levým bočním vchodem z Dominikánské ulice.

Skupina výtvarníků usiluje o předání Božího Slova obrazem a tvarem všude tam, kde je lidské srdce otevřené kráse. Kolekce výtvarných děl poskytuje jedinečnou příležitost pro setkání mezi uměním – setkání výtvarníků s diváky, setkání všech navzájem, ale především setkání s narozeným Spasitelem.

Autoři vystavovaných děl: Pavel Kryl, Eva Mužíková, Veronika Planerová, Deny Zabradník, Eva Zabradníková, Jana Ondrušová, Kovotlačitelský ateliér Václav a Dušan Jedlíčkovi, Ladislav Nečas, Ilda Pitrová, Ivo Skalický a jejich žáci.

Římskokatolická duchovní správa u kostela sv. Michala, Brno

Petrov 6, 602 00 Brno
tel. 533 033 290

Nedělní bohoslužby:

9.00, 10.30, 18.30

GPS:

49°11'37.16"N
16°36'25.30"E

BOŽÍ POSELSTVÍ JE INSPIRACÍ

Výstava obrazů a plastik v Angeliku
11. 12. 2011 – 8. 1. 2012 denně 17.00–19.00

BETLÉM V KOSTELE SV. TOMÁŠE

Historie: V době kolem roku 1950 navrhla sochařka Jánská pro kostel sv. Tomáše betlém, který byl umístěn v kapli Nejsvětější Trojice a skládal se z dřevěné konstrukce, na které byly z juty nakaširovány tři pahorky. Pod prostředním pahorkem byla jeskyně s figurami Svaté rodiny, na okolních pahorcích ovečky s pastýři a za pahorky byl umístěn trojkřídlý obraz Jeruzaléma. Tyto dekorace však byly, kromě obrazu Jeruzaléma, poničeny. Po generální úpravě kostela sv. Tomáše nechal Ludvík Kolek vytvořit nové dřevěné dekorace – vstupní bránu, skály v pozadí a přístřešek, pod kterým je Svatá rodina. Figurky jsou z původního betléma z 50. let, vyřezané v dílně bratří Kotrbů.

Popis: Betlém je tvořen dřevěnými dekoracemi – chýší, branou a skálami. Figury jsou uspořádány s ohledem na perspektivu – větší vpředu (pastýři u ohně, moučení klečící před branou), menší vzadu (žena s dítětem, Svatá rodina). Nad chýší je umístěna figura anděla s nápisem „Sláva na výsostech Bohu“. Zvláštností tohoto betléma je existence 2 souborů Svaté rodiny. Od slavnosti Narození Páně do slavnosti Zjevení Páně tvoří Svatou rodinu malá figurka Ježíška a klečící postavy Panny Marie a sv. Josefa, od slavnosti Zjevení Páně je v jesličkách uložena větší figurka Ježíška, sv. Josef stojí, Panna Maria sedí a do základní sestavy betléma přibudou figury tří králů.

Nedělní bohoslužby: 7.45 (latinská), 9.00, 11.00, 19.30

Římskokatolická farnost u kostela sv. Tomáše, Brno

Lidická 6, 602 00 Brno
tel. 545 572 215
farnost@svtomas.net
www.svtomas.net

Komunita Emmanuel

Lidická 6, 602 00 Brno
tel. 545 572 215
emmanuel@emmanuel.cz
www.emmanuel.cz

GPS:

49°11'52.79"N
16°36'28.42"E

BETLÉM V KOSTELE SV. AUGUSTINA

Historie: Betlém v kostele sv. Augustina byl pořízen jako součást nově postaveného kostela v roce 1935. Autor není znám. Postavy Svaté rodiny, pastýřů a králů byly vyrobeny ze sádky a měří 55 cm. Během času byl betlém rozšířen o dva anděly a postavičky přinášející dary Jezulátku. Tyto figurky jsou menší, měří 33 cm. V roce 2006 byla k betlému vyrobena pokladnička jako figurka černouška, který za příspěvek poděkuje kývnutím hlavy. Příspěvek je určen na projekt Adopce na dálku. Farnost sv. Augustina podporuje dlouhá léta několik dětí v Indii.

Popis: Betlém je umístěn v kapli pod věží v boční lodi kostela. Větší figury znázorňují ústřední motiv betléma. Nad figurami je umístěna betlémská hvězda se dvěma anděly a celý prostor je vyzdoben stromky a chvojím.

Nedělní bohoslužby: 7.00, 9.00, 18.00

Římskokatolická farnost u kostela sv. Augustina, Brno-Masarykova čtvrť

Brno-Masarykova čtvrť
nám. Míru 7, 602 00 Brno
tel. 543 248 134
www.augustinbrno.cz

GPS:

49°12'9.33"N
16°34'52.93"E

BETLÉM V KOSTELE SV. LEOPOLDA

Historie: Historie betléma v kostele sv. Leopolda začíná v době po druhé světové válce, kdy vzniká převážná většina betlémů v celém Brně. Tomu odpovídá i celkový ráz betléma. Každý rok se umísťoval pod oltářem sv. Kříže místo obrazu sv. Anny a Panny Marie, a tak je tomu i dnes. Zajímavostí z historie betléma je, že se plocha před chlévem, po níž přicházeli pastýři a tři králové, pokrývala barevným sušeným kvítím. V kombinaci s květovaným velem kryjícím podstavu betléma tak tvořila pestrý komplex s prvky lidové kultury. V roce 2009 se betlém dočkal celkové rekonstrukce.

Popis: Ve středu betléma je osvětlený chlév s Ježíškem v jesličkách, nad kterým se sklání Panna Maria a Josef. K jesličkám přicházejí zástupy pastýřů se svými stády a tři králové s exotickými zvířaty – slonem a velbloudem. Nad chlévem je anděl zvěstující narození, v rukou drží šerpu s nápisem „Gloria in excelsis Deo!“. Za chlévem je skalnaté pozadí prokládané mechem a na kopci modely kamenných budov. V pozadí celého betléma je malba krajiny západního břehu Jordánu s typickou vegetací. Nad betlémem přelétá zlatá kometa. Postavy jsou vyrobeny ze sádry, některé ze dřeva, kulisy jsou ze dřeva, papíru a mechu. Figurky i modely jsou vyrobeny s ohledem na perspektivu.

Nedělní bohoslužby: 8.00, 10.00 (kaple sv. Richarda Pampuriho v nemocnici Milosrdných bratří)

**Konvent
Milosrdných bratří, Brno**
Videňská 7
639 00 Brno
tel. 543 165 319
info@milosrdni.cz
www.milosrdni.cz

GPS:
49°11'6.37"N
16°35'43.52"E

BETLÉM V KOSTELE SV. VAVŘINCE V BRNĚ-KOMÍNĚ

Historie: Nový, originální betlém byl pro kostel sv. Vavřince v Komíně pořízen v roce 1946. Zhotovením figur byl pověřen známý brněnský řezbář Jaroslav Vaněk. Pro figury dary přinášejících rolníků a pastýřů byla zvolena podoba komínských, resp. žabovřeských a jundrovských vesničanů v místních krojích. Tím dostal betlém nesporně unikátní podobu. V první fázi byly pořízeny figury Svaté rodiny, anděla se stuhovým nápisem, postav v komínském kroji, tří pastýřů a ponocného, vola a osla, ovcí a palem, a také zlatcená hvězda. Betlém byl kompletován v roce 1948, kdy byly pořízeny figury sedláka s holí, selky v kroji s děvčátkem, děvčátka v kroji, selského syna se psem, babičky s kozou, mladé selky v kroji s husou, panímámy s taškou, sošky tří králů a 14 oveček. Během prací na opravách kostela v posledním desetiletí minulého století došlo k odcizení značného počtu figur, především těch v komínských krojích. Betlém byl proto doplněn figurami z dílny mistra Netíka. Po roce 2000 byla většina zcizených figur nalezena v dědictví jistého sběratele. Znovunalezené figury restauroval houslař Josef Skalský ml.

Popis: Pro betlém byl upraven oltář v boční kapli - presbyteriu starého kostela. Na oltář se pak instalovala nová plastická betlémská krajina, kterou vytvořila firma Havlíček. Malbu krajiny a pozadí včetně maleb tří chrámů v církevní posloupnosti (velechrám sv. Petra v Římě, katedrála sv. Petra a Pavla v Brně, farní kostel sv. Vavřince v Komíně) stejně jako polychromii Vaňkových sošek provedl nadaný samouk malíř Leopold Dočkalík, varhaník z Rakvic u Břeclavi.

(Libor Jan a kolektiv: *Komín v historii 1240–2006*)

Nedělní bohoslužby: 7.00, 10.00

Římskokatolická farnost u kostela sv. Vavřince, Brno-Komín

Kristenova 25, 624 00 Brno-Komín
tel. 541 223 191
farabrnokomin@seznam.cz
www.komin.farnost.cz

GPS:
49°13'17.76"N
16°33'16.38"E

BETLÉM V KOSTELE NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI

Historie: Betlém v kostele, který patřil ke kartuziánskému klášteru, pochází z období kolem roku 1947. Je složen ze dvou souborů figur. Autorem dřevěných figur znázorňujících ústřední motiv je Jaroslav Vaněk, známý brněnský sochař a řezbář. Druhý soubor tvoří menší sádrové figurky, které znázorňují postavy pastýřů a betlémských obyvatel.

Popis: Betlém je vždy ve vánoční době umístěn v přední části kostela před obětním stolem. Zadní část tvoří stylizované pozadí s betlémskými hradbami, kde jsou umístěny menší figurky. V přední části je prostor pro přístřešek Svaté rodiny. Dřevěné vyřezávané figury pastýřů a tří králů přinášejících své dary jsou barevně kolorovány.

Nedělní bohoslužby: 7.30, 9.30, 18.30

**Římskokatolická farnost u kostela Nejsvětější Trojice,
Brno-Královo Pole**

Metodějova 2a, 612 00 Brno
tel. 549 211 263
kartouza@volny.cz
www.farnost.katolik.cz/krpole

GPS:

49°13'38.07"N
16°35'46.37"E

BETLÉM V KOSTELE SV. JANA NEPOMUCKÉHO V BRNĚ-LÍSKOVCI

Historie: Betlém pochází z doby vybudování farního kostela, z 20. let minulého století.

Popis: Betlém je vždy ve vánoční době umístěn na boční straně chrámové lodi. Tvoří jej stylizované pozadí s jeskyněmi a betlémskou chýší, ve které se nad jesličkami sklání Panna Maria a sv. Josef. V zástupu se přicházejí poklonit tři králové a pastýři. Zvláštností betléma je kombinace velkých figur a malých figurek.

Tradiční Živý betlém se koná každoročně 25. prosince od 16.00 hod. v parku vedle kostela sv. Jana Nepomuckého. Jste srdečně zváni!

Nedělní bohoslužby: 7.30, 9.30

**Římskokatolická farnost u kostela sv. Jana Nepomuckého,
Brno-Lískovec**

Elišky Přemyslovny 27, 625 00 Brno
tel. 547 246 575
farnost@farnostliskovec.cz
www.farnostliskovec.cz

GPS:

49°9'56.77"N
16°34'4.70"E

ŽIVÝ BETLÉM

v parku vedle kostela sv. Jana Nepomuckého
25. 12. 2011 od 16.00

BETLÉM V KOSTELE SV. CYRILA A METODĚJE V BRNĚ-ŽIDENICÍCH

Historie a popis: Betlém v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Brně-Židenicích pochází z roku 1938. Jeho autorem je malíř, sochař a řezbář Václav Andres, který vystudoval na pražské Akademii výtvarných umění u profesora Hynaise. Postavy betléma jsou přibližně 40 cm vysoké. Betlém je každoročně stavěn v kapli Panny Marie Bolestné, která se nachází v levé lodi kostela.

PERNÍKOVÝ BETLÉM

Perníkový betlém najdou návštěvníci na opačné straně kostela, v přední části pravé lodi. Výroba perníkového betléma vznikla z iniciativy paní Vlasty Šimoníkové v roce 2008. V počtu 1215 figurek byl v roce 2009 zapsán do Guinnessovy knihy rekordů ČR jako největší perníkový betlém. Jedná se o tradiční český betlém.

Nedělní bohoslužby: 8.00, 10.00, 18.00

Římskokatolická farnost u kostela sv. Cyrila a Metoděje, Brno-Židenice

Nopova 84
615 00 Brno
tel. 548 530 034, 731 402 622
rkf.zidenice@biskupstvi.cz
www.zidenice.farnost.cz

GPS:

49°11'54.909"N
16°38'46.769"E

BETLÉM V KOSTELE SV. VAVŘINCE V BRNĚ-ŘEČKOVICÍCH

Historie: Betlém v řečkovickém kostele sv. Vavřince byl zakoupen 22. 12. roku 1925 u firmy Emanuel Werner za částku 1000,-Kč, která byla uhrazena částečně ze sbírek farníků, zbytek pak doplatil tehdejší farář P. František Stejskal. O autorovi nejsou žádné údaje známy.

Popis: Postavičky jsou sádrové, obarvené. Krajina je tvořena dřevěnými nabarvenými kulisami doplněnými přírodními materiály, jako je tráva a písek. V posledních letech bývá betlém tradičně umístěn v prostoru pod věží, nalevo od hlavního vchodu do kostela.

V kostele se v období Vánoc koná řada koncertů a dalších akcí. Informace o jejich konání najdete na kostelních vyvěškách a na webových stránkách farnosti.

Nedělní bohoslužby: 7.15, 8.30, 10.00

Římskokatolická farnost u kostela sv. Vavřince, Brno-Řečkovice

Prumperk 3
621 00 Brno
tel. 549 272 010
rkf.reckovice@katolik.cz
www.farnost.katolik.cz/reckovice

GPS:

49°15'4.982"N
16°34'54.538"E

PERNÍKOVÝ BETLÉM
v kostele sv. Cyrila a Metoděje
25. 12. 2011 – 8. 1. 2012
15.00–18.00

VÁNOČNÍ PROGRAM
v kostele sv. Vavřince
Brno-Řečkovice
www.farnost.katolik.cz/reckovice

BETLÉM V KOSTELE ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE V BRNĚ-TUŘANECH

Historie: Doba vzniku, autoři a okolnosti, za kterých vznikl – nebo byl kostelu darován – nejsou známy. K betlému patří i na plátně malovaná noční obloha. Toto plátno je z poloviny 60. let minulého století a samotný betlém, dle odhadu laiků, asi z jeho počátku.

Popis: Postavený betlém zaujímá plochu asi 7 m² a má kolem 50 figurek lidí, zvířat, andělů a stromů. Betlémská jeskyně s okolím představujícím betlémskou krajinu, jsou zhotoveny z tenkých barvených prkének a kaširovaného papíru. Figurky jsou pečlivě vyřezané, vysoké kolem 30 cm, hlazené, osoby mají velmi jemné a pěkné rysy obličejů a tvary těl, vše je barevně laděno. Pro velikost kulís a celkovou plochu byl asi původní počet figur malý, proto bylo dodatečně zhotoveno asi 10 dalších figur, které jsou mohutnější a tvarově rozdílné od původních. Pocházejí pravděpodobně z poloviny minulého století a jejich autor je neznámý.

ŽIVÝ BETLÉM 25. 12. 2011 v 16.30 v parku na Tuřanském náměstí.

Nedělní boboslužby: 7.30, 10.00

Římskokatolická farnost u kostela Zvěstování Panny Marie, Brno-Tuřany

Hanácká 11
620 00 Brno
tel. 605 979 036
info@farnostturany.cz
www.farnostturany.cz

GPS:

49°8'49.808"N
16°40'4.829"E

BETLÉM V KOSTELE NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE PÁNĚ V BRNĚ-HUSOVICÍCH

Historie: Historie husovické farnosti je spjata s působením kongregace salvatoriánů v letech 1911-1950 a bratří františkánů od roku 1990. Původní dřevěný malovaný a vyřezávaný betlém z Blažovic, od Rudolfa Paulíka a Josefa Daňka, se nezachoval.

Popis: Současný betlém je umístěn na boční straně chrámové lodi a tvoří jej stylizované pozadí znázorňující betlémskou krajinu a vchod do jeskyně, kde jsou umístěny figury Svaté rodiny. V přední části jsou sádrové figury pastýřů a po slavnosti Zjevení Páně přibudou také figury králů, kteří se přicházejí narozenému Ježíši poklonit.

Nedělní boboslužby: 7.00, 9.00, 11.00, 18.00

Římskokatolická farnost u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně, Brno-Husovice

Vranovská 103
614 00 Brno
tel. 545 576 475
brno@ofm.cz
www.brno.ofm.cz

GPS:

49°12'42.93"N
16°37'51.19"E

ŽIVÝ BETLÉM
v parku na Tuřanském náměstí
25. 12. 2011 v 16.30

MOŽNOST NAVŠTÍVIT BETLÉMY V JEDNOTLIVÝCH KOSTELÍCH

Katedrála sv. Petra a Pavla

24.12. 16.00–18.30
25.12., 26.12., 1.1. 7.00–18.30
Ne, Po–So 8.15–18.30

Jezuitský kostel

Nanebevzetí Panny Marie

24.12. 20.30–22.30
25.12. 9.30–10.00, 20.30–21.00
26.12. 9.30–10.00
Po–So 11.30–13.00

Kapucínský kostel

Nalezení sv. Kříže

24.12. 16.00–18.00
25.12., 26.12., 1.1. 6.00–11.30, 13.30–18.00
Út–So 6.00–7.00, 16.00–18.00
Ne 8.00–11.00, 16.00–18.00

Kostel sv. Jakuba

25.12., 26.12., 1.1. 7.00–20.00
Po–Ne 7.00–20.00

Kostel sv. Maří Magdalény

24.–26.12., 1.1. 7.00–19.00
Ne, Po–Pá 7.00–19.00

Kostel sv. Michala

24.12. 16.00–17.30
25.12., 26.12., Ne 9.00–12.00, 17.00–19.00
Po–So 17.00–19.00

Minoritský kostel sv. Janů

25.–26.12., 1.1. 9.00–12.00, 14.00–17.00
Ne, Po–Pá 9.00–12.00, 14.00–17.00

Kostel sv. Tomáše

25.12., 26.12. 14.00–18.00
Po–So 6.30–7.30, 17.00–18.00
Ne 7.00–12.00, 19.00–20.00

Kostel sv. Augustina

25.12., 26.12., 1.1., Ne 8.00–9.00, 17.00–18.00
Út–Pá 17.00–18.00

Kostel sv. Leopolda

24.12. 20.00–20.30
25.12., 26.12. 7.30–10.00, 16.00–18.00
31.12. 16.00–18.00
1.1. 7.30–10.00

Kostel sv. Vavřince, Brno-Komín

25.12. 14.00–15.30
26.12. 14.00–17.00
1.1. 9.30–10.00, 15.00–17.00
Ne 9.30–10.00

Kostel Nejsvětější Trojice, Brno-Královo Pole

25.12, 26.12., 1.1., Ne 8.30–9.30, 18.00–18.30
Po, St 17.30–18.00
Čt, Pá 18.00–18.30

Kostel sv. Jana Nepomuckého, Brno-Lískovec

24.12. 15.30–16.00
25.12., 26.12., 1.1., Ne 8.30–9.30, 10.30–11.00
Po, St–Pá 17.30–18.00

Kostel sv. Cyrila a Metoděje, Brno-Židenice

25.12.–8.1. 15.00–18.00

Kostel Zvěstování Panny Marie, Brno-Tuřany

24.12., St–Pá 17.00–18.00
25., 26.12., 1.1. 9.30–10.00

Kostel sv. Vavřince, Brno-Řečkovice

25.12., 26.12., 31.1., 1.1. 15.00–17.00
Po–Ne půl hodiny před začátkem
mše svaté (viz ohlášky)

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně, Brno-Husovice

24.12. 15.30–16.00, 23.30–24.00
25.12., 1.1., Ne 8.00–9.00, 10.00–11.00
Ne–Út, Čt–So 17.30–18.00

Pastorační středisko brněnské diecéze

Petrov 6, 602 00 Brno, www.biskupstvi.cz/pastorace

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory
statutárního města Brna

